Nås i Hedemora socken

x) Gamle Mats Andersson i Nås död febr. 1693

KLHA,VII,AI:1, opag., 18 maj 1694

Anders Matsson i Nås berättar att för snart 1 1/2 år sedan är hans fader död[x] som hade 6 stigar kol i Anders Anderssons mantal, därpå skiftades hemmanet i fem systerdelar eller en brodersdel och tre systerdelar, brorsdelen tillkommer honom för arv,,, den ena systerdelen igen har han sedan bytit sig till, begärer så nu, att och få utlösa sina svågrars Mats Ingelsson i Brunna och Erik Danielsson i Nås systerdelar här till i mantalet.
Denne senare begär sin del behålla få allenast ett år till, det Anders Matsson honom och tillstår, men Mats Ingelsson i Brunna begärer så med samma penningar Anders Matsson honom i Nås utlöser, få utlösa sin svåger Per Hanssons hustrus del i Brunna, som är Mats Ingelssons syster, att därigenom i Brunna så mycket bättre conserverat bliva, Per Hansson i Nås med sin hustru klagar sig, att om svågern och brodern dem således ur Brunna skulle lösa få, där hustrun sin arvejord haver, sutto de förlustiga all säkerhet i fast egendom, emedan vad jord de i Nås äga, fast han där för mantalsbonde skriven är, så är han dock ....ihopdragen av åtskilliga mantal därsammastädes, av vilka när var tager sitt igen, som nu av brodern tillbudes med Brunna-jorden, haver de på sistone intet igen, varken i Nås eller Brunna, fast om de nu väl behållna är, och sina utlagor mycket riktigt betala, varande han i byn så stark, att han har i Nås till 14 stigar kol i utlagor, men i Brunna där nu Mats Ingelsson honom lösa vill, har han allenast 1 1/2 stig i mantalet.
Resolution: Anders Matsson i Nås, kan dess begäran emot Kungl. förordningen, om sådana mantals ihopahållande intet förnekas, så att han i följe därav nu straxt får utlösa svågern Mats Ingelsson, och få sedan efter hand, om hans villkor tillsäga kunna, den andra svågern Erik Danielsson, vilkan han dock ännu åtminstone på ett år intet rubba begärer. På samma grund står och Mats Ingelssons sak i Brunna emot Per Hansson i Nås, att denne för dess hustrus del i Brunna lösen taga måtte. Men anbelangande den säkerheten, som Per Hansson i Nås därsammastädes äga få, uti den jord han därsammastädes av många mantal tillhopa dragit, till de förmåner han nu sitter uti, att han för tiden med de starkaste i byn är på jord, och efter consideration därav för mantalsbonde i byn skriven är, väl byggt och väl må så varder han därom, för en sådan beskaffenhets skull, ödmjukeligen remitterat till hans Excellens Hr Landshövdingen, att i ödmjukhet förnimma, huruvida ——— bättre sig göra låter, samt om han på annan händelse, icke till äventyrs med tiden lösningsrätten till godo njuta kan, ettdera av de andra dessa mantal i byn där han bor, var uti han den mesta jorden kan äga, prövas..

KLHA, VII, AI:1, opag., 3 okt 1694

Per Hansson i Nås besvärade sig över Mats Ingelsson i Brunna, för det han skall tagit till Anders Jonssons arbete i Brunna, som han nedlagt på Pers hustrus jord som han ägde i Brunna, men Anders brukat, havandes tillträtt jorden då den varit trådd och harvandes.
Svaranden övertygade käranden att han förr med honom och hans hustru, som är svarandens syster, avhandlat, huru käranden ej vidare med denna talan, eljest som svaranden vist sig böra komma till jorden efter en utfallen dom den 18 maj nästförlidne, så bleve parterna ense att låta jorden vederbörligen skatta och uppreva.

KLHA, VII, AI:5, opag., 24 april 1716

Tvist mellan Salomon Hilpert och Anders Bengtsson i Nås om en åker.

KLHA, VII, AI:5, opag., 24 april 1716

Nämndeman Erik Danielsson i Nås kärade till sal. Olof Hanssons arvingar ibidem, att få inlösa en vret eller hage vilken hans sal. morfader Lars Hansson anno 1673 skall hava försålt till Hans Olofsson i Nås och mågen Olof Hansson i Backgården densamma sedermera ärvt, samt således vreten ifrån Hans Anderssons hemman och mantal kommen.
Häremot invände sal. Olof Hanssons arvingar igenom inlagd skrift, att bemälde vret för detta tillkommit Erik Danielssons svärfader sal. Lars Hansson, den av utmark upptagit och sedermera försålt till Olof Olssons sal. svärfader Hans Ersson i Nås för 40 daler kmt, varandes och merberörda vret belägen utom Lars Hanssons mantal, som de med fasta av den 15 juni 1695 bevisa ville, således lydande att Hans Eriksson i Nås köpt av Per Hansson ibm den 16 maj 1673 en ohäfdad hage för 40 daler kmt, ...

KLHA, VII, AI:5, mål 19, 27 sept 1722

Uti den instämda tvistiga sak emellan Hans Persson i Nås å den ena sidan kärande, samt halvbrodern Olof Andersson därsammastädes å den andra svarande, beträffande den förras påstående, att få tillträda den jordedel uti Nås, som han efter uppvist köpeskrift av den 15 maj innevarande år emot 293 daler kmt utav den senares broder Mats Andersson i Rensbo sig tillhandlat, samt Olof Andersson honom sådant bestrider, alldenstund han som denna jordedel nu för tiden besitter och innehaver, icke allenast skall vara här till närmaste bördsman, utan ock allaredan begynt med brodern den inhandla.
(Olof och Mats Anderssöner är helbröder till Ingel Andersson, IX:123)

KLRD, 4, f 989v, 16 maj 1653
Mats Andersson i Nås fick fasta på dessas delar i ett änge öster om Erik Hanssons gård beläget, som han av dem köpt haver, Anders Gregussons 1/2-del för 5 skeppund, och Per Hanssons [illegible] för 1 skeppund stångjärn
stack samt gödningen, köpt av dem för 200 daler kmt

KLRD, 13, f 266, 19 okt 1674

Anders Olsson i Nås beviljades fasta på Olof Nilssons och Marit Matsdotters i Marken hemmansdel ibidem, som är 1/6-del, både hus, jord, skog, en .....stack samt gödningen, köpt av dem för 200 daler kmt.

Ur Kopparbergs läns häradsrättsarkiv

Serie III, volym AI:9. Hedemora 2 juni 1665

Olof Anderssons i Nås hustrus jordedel i Nyhyttan, som hon haver ärft efter sina föräldrar med alla tillhörigheter och nu sälde till Olofs svåger, Eric Anderssom i Nyhyttan

Serie III, volym AI:7, f 33. 22 maj 1663

Emellan Eric Olsson Gräns kärande och Eric Olsson Grynts, bägge Hedemora stad boende, tvistandes om en ny begärd skattning uppå bemälde Olof Gränts svärfaders, Olof Perssons i Svensbo, hemmansdel i Nås, som av honom är pantsatt till bemälde Grynts ....

Serie III, volym AI:3, f 848. 28 okt 1657.

Eric Olsson, borgare i Hedemora, som haver uppbyggt dammen till ......, som Mats Anderssons svärfader i Nås sålt haver till Isac Kock, talte bemälte Mats till om betalningar för omkostningar .... som jag gjort haver, vilket belopp 101 D 4 och emedan dessa voro .... Mats Anderssons svärfader Eric Mårtensson i Nås ....

Serie III, volym AI:1, f 789. 14 okt 1652

Confirmerades det testamente, som Mats Andersson i Nås testamenterat är av sal. Malin Larsdotter i Strömsgården för det han henne i döddagar försörjt haver. ....

Serie III, volym AI:1, f 784. 14 maj 1652

Uppbjöds första gången 1/3 i bemälte Nås i åker och äng men utan hus, som Anders Matsson ibid av bemälte Per Andersson köpt haver.

Serie III, volym AI:1, f 784. 14 maj 1652

Uppbjöds första gången 2-delarna i hus, åker och äng i Nås, som Mats Andersson ibid av sin broder Per Andersson i Staden köpt haver.

Serie III, volym AI:5, f 71. 28 juni 1661

Olof Hansson i Nås haver med sin faders, Hans Olsson, vilja och samtycke contraherat med Eric Olsson Gryt och Eric behåller 1/3 sågen i Nås, ...

Renoverade domböcker, volym 23, f 952. 23 maj 1687

Johan Andersson i Hedemora Stad sålt till Anders Hansson i Nås den jordedel i Nås, som Johan Andersson uti pant haft av brodern Lars Hansson för 90 daler kmt. Än har Per Persson i Hamre i köp avträtt till doto Anders sin svågers Halvards hustrus arvsrätt i Nås för 81 daler. Noch har unge Mats Andersson i Nås sålt till Anders Hansson en tomt liggandes på Hyttbacken, köpet daterat 11 mars 1678. De tvenne första köpen uppbjöds första gången, men tomten (antecknades) allenast köparen till säkerhet.

Renoverade domböcker, volym 23, f 936v. 23 maj 1687

Nämndeman Ingelbrekt Bryntesson i Nås är död och i hans ställe utsägs till nämndeman Anders Hansson i Rensbo.

Renoverade domböcker, volym 25, f 1037. 7 okt 1689

Intecknades på begäran att sal. Olof Andersson Gynts arvingar i Nås hava förlikt sig med sal. Carl Anderssons styvbarn i Svensbodarna angående deras arvsrätt, som de förmenat sig berättigade till att utsöka i deras hemman, så att Gynts barn skola mottaga 45 daler kmt till sin fulla utlösen och förnöjelse av sin styvfarbroders Carl Anderssons styvbarn Anders, Nils och Johan Anderssöner samt Anna Andersdotter i Svensbodarna, häremot de avsäga sig all pretention i deras hemman.

Renoverade domböcker, volym 25, f 1042. 7 okt 1689

Bekommer Anders Hansson i Nås fasta på sin broders, Lars Hanssons i Prästhyttan arvpart i Nås, den han pantsatt haver till rådman Johan Andersson, men bemälde rådman till Anders Hansson överlåtit haver. Denna pant av Rätten skattning underkastad blev.
Än har Per Persson i Hamre avlåtit till Anders Hansson, sin svåger, hälften av den del som hans hustru ärvt i Nås. Varpå ock gavs Anders Hansson fasta.

Serie II, volym AI:3, f 123. 31 okt 1636

Olof Andersson i Nås presenterade i Rätten ett köpebrev daterat Hedemora den 18 februari 1634, vilket förmäler att Eric Matsson i Sällnäs i Tuna socken hade upplåtit och sålt hans broder Mats Andersson i Gräntse sitt mödernes hemman i Nås beläget, Färjekarlshemmanet benämnt, förutom ett lider .... benämnt som Eric Matsson hade undantagit.

Serie II, volym AI:5, f 154. 10 maj 1637

Anbelangandes ett äng i Nås, Sand..... benämnt, som Eric Gulichsson på Davidshyttan haver för 8 år sedan löst utur främmande händer och Barbro Jöransdotter och hennes systerson Eric Germundsson i Smedsbo i Grytnäs socken, vilket änge Barbro och syskonbarn för många år tillförne hava bortsatt till Lars Hansson i Hedeviken, av vilken Eric Gulichsson det löst hade för stångjärn 5 skeppund, därav Barbro och hennes medarvingar i mellantiden har gjort utlagor. På det haver Eric Gulichsson årligen fått hö 2 1/2 skrinda, som Eric Andersson på Davidshyttan och Per Michelsson efter Rättens befallning hava besett, och stundom mer, som Barbros berättelse bäev avsagd efter nämndens enhälliga beslut, och Eric Gulichsson skulle så av samma jord uppbjudit haver ....

Renoverade domböcker, volym 26, f 898v. 15 maj 1690

Anna Olofsdotter i Nås på sina och sina systrars vägnar, som äro sal. Olof Erssons döttrar i Nås, begärande utkomma av sina syskonbarn Mats och Eric Anderssöner i Nås deras arvfallna jord, som de med sig innehaft i en lång tid .....

Renoverade domböcker, volym 22, f 480. 27 maj 1686

Olof Ericssons arvingar, som äro mågarna Johan Olofsson i Hamre, Olof Olsson i Nås, Olof Olofsson skomakaren inhyses i Kyan och söberna Hans samt Anders Olofssöner svarade sig alls intet hava ärvt efter deras föräldrar, därför förmente de sig icke kunna förpliktas att betala deras föräldrars skuld.

Serie II, volym AI:3, f 123v. 31 okt 1636

Eric Andersson och Lars Andersson i Dräckie beviste skriftligen sig hava köpt tillhopa av sin broder Mats Andersson i Nås i bemälte Dräckie, så den tillkommer halvparten .... ..

Renoverade domböcker, volym 30, f 1163v. 3 okt 1694

Anders Persson och Eric Persson för Eric Mårtenssons mantal i Nås, klagade över Anders Bengtsson i Nås, som under föregivande att vara intressent i Eric Mårtenssons mantal vill tillägna sig efter den fallna domen på sista tinget, förbemälde Eric Mårtenssons mantals intressenters att få reducera ifrån Gulich arvingar på Davidshyttan halva änget benämnt Buränget, rätt till samma äng. Anders Bengtsson invände först sig vara på Eric Mårtenssons mantal, men eftersåg i Cronans jordebok och befanns honom bebo Mats Anderssons mantal som dessvid intet kommer.

Nås, Hedemora

Ur Kopparbergs läns häradsrättsarkiv

Renoverade domböcker, volym 30, f 794v. 18 maj 1694

Anders Matsson i Nås berättar att för snart 1 1/2 år sedan är hans fader död, som hade 6 stigar kol i Anders Anderssons mantal, därpå skiftas hemmanet i fem systerdelar eller en brodersdel och tre systerdelar, brorsdelen tillkommer honom för arv, den ena systerdelen igen har han sig sedan bytit sig till, begärer så nu, att och få utlösa sina svågrars Mats Ingelsson i Brunna och Eric Danielsson i Nås systerdelar här till i mantalet. Denne senare begär sin del behålla få allenast ett år till, det Anders Matsson honom och tillstår, men Mats Ingelsson i Brunna begärer så med samma penningar Anders Matsson honom i Nås utlöser, få utlösa sin svåger Per Hanssons hustrus del i Brunna, som är Mats Ingelssons syster,

Renoverade domböcker, volym 36, f 992v. 7 okt 1697

Emot den skötsel och föda som Margareta och Sara Hansdöttrar till döddagar tillsagt sina gamla och ålderstigna föräldrar Hans Persson i Nås och Sara Andersdotter hava de den 6 hujus testamenterat och tillförordnat dem deras lilla aflingegods i hus och tomt till en säker och okvald egendom, vartill deras respektive son och broder Per Hansson samt dotter och syster Karin Hansdotter skall hava samtyckt.

Renoverade domböcker, volym 42, f 331v. 9 maj 1700

Tilltalades hustru Sara Holstensdotter, sal. Mats Perssons änka i Nås, utav Anders Persson och Anders Ersson i Nås, samt Johan Matsson i Vretbo om arv efter deras hustrurs syskonbarn, hustru Anna Ingelsdotter, sal. Mats Perssons förre hustru i Nås, som för någon tid sedan barnlös och utan arvingar med sin man Mats Persson avlidit, sig efterleämnandes vacker egendom både i löst och fast, vilken de sade sig uti Mats Perssons livstid honom unt hava att bruka ....egendomen som hustru Anna tillföll rfter fadern Ingel Gregersson .....

Renoverade domböcker, volym 19, 11 okt 1683, f 470

Efter 18 Cap Jordabalken kändes Daniel Anderssons i Västerby åtal mot Bengt Persson Skopa på någon jord i Nås å sin hustrus vägnar död och ogill, emedan han själv tillstår sig varit 22 år tillhopa i äktenskap med sin hu hustru och aldrig någobsin talt hennes målsman och farbroder sal. Erik Matsson i Nås, vilken för 2 år swdan är död bliven, till därom medan han levde, utav vilken Bengt Skopa sig samma jord har tillbytt. Och såsom samma byte allt ifrån den 22 nov 1648 har okvalt ståndat, på vilket och härads fasta den 24 nov 1650 samt Lagmans confirmation den 20 augusti 1660 är vunnen, och Bengt Persson Skopa således å samma jord 25 år väl häfdat kändes han för Daniel Anderssons tilltal i detta mål alldeles fri.

Renoverade domböcker, volym 21, f 743, 12 okt 1685

Nämndemannen Engelbrekt Bryntesson i Nås gav tillkänna huru såsom fordom länsman sal. Anders Hansson i Hamre har för 27 år sedan bytt den jord uti Nås emellan honom och hammarsmeden Bengt Persson Skopa som de tillhörde hava. Då de så skola blivit överens att Bengt Skopa efter egen begäran hade fått Västerröjhingen om 18 spannland, däremot han, Engelbrekt, fick 3 tegar i Västerängen, 3 tegar i Stoängen och så många häflingar som därpå kunde löpa. Sen har han fått Kiljorden såsom del,,och Bengt Skopa där emot bekommit .... Denna sin jord berättade han sig väl brukat, och särdeles med svårt arbete uppbrutit någon åkersträng, i mening att så där någon vårsäd i våras, men när han i den .... kom dit, hade Bengt Skopa allaredan åkern tillrett, sått och de 14 ..... gödning Engelbrekt hade låtit dit föra på samma åker utbrett, över vilken ......samhet han begärde laglig plikt, och vid sin egendom försvarad bliva.
Denna klagan kunde Bengt Skopa med skäl inte förneka, förevände sig hava .... för några år dedan fått tillstånd ...... reva och dela hela hemmanet i proportion mellan honom och Engelbrekt både ont och gott, emedan Engelbrekt skulle hava bästa hemmansdelen ....

Serie III, AI:25, 11 okt. 1683

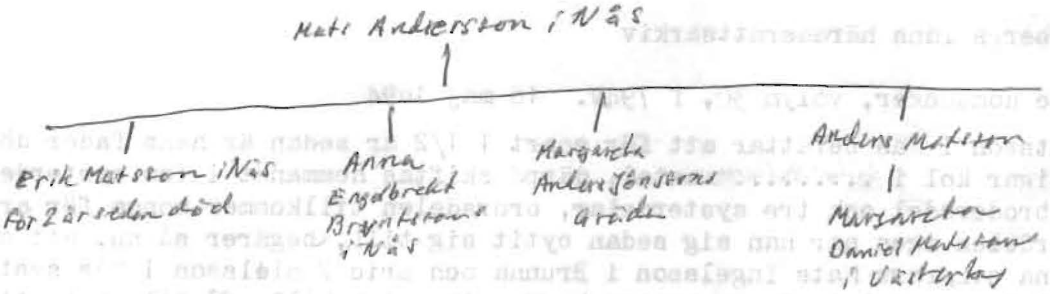

KLHA, VII, AI:1, opag., 7 okt 1689

Isak Persson i Nås androg att den reven, som efter Rättens bevillning å sista Ting förrättat hava domaren Mats Jönsson i Boda och Jonas Andersson, emellan honom Isak och hans hustrus halvbröder Anders och Per Hanssöner samt Kerstin Hansdotter, är gången honom förnär som han tycker, begärer ity annat prov som honom efterläts. Och nämndes därtill efter dess begäran Lars Anderson i Nibble och Erik Johansson på Norshyttan.

KLHA, III, AI:22, f 47v, 17 maj 1680

Hans Bengtsson på Elfsborg samt hans syskonbarn Elias Eliasson i Östanfors uti Falun talade till deras morbroder Hans Pålsson i Hälla om något arv ....

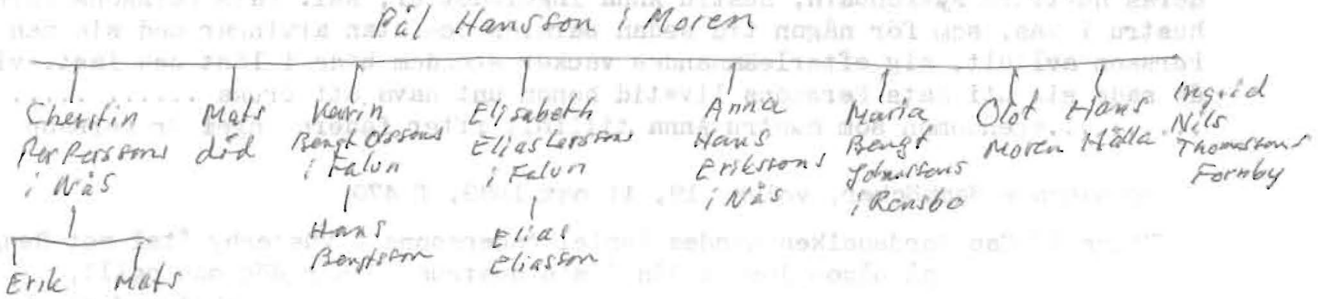

KLHA, III, AI:23, f 58, 9 juni 1681

Uppbjöds första gången efterskrivna jord, som Hans Olsson i Nås haver sig tillhandlat, nämligen den 5 september 1672 av sin systers man Anders Matsson Ström av hans hustru Elisabeth Olofsdotter all hennes arvejord i Nås efter föräldrarna ...., av sin broder Olof Olofsson i Nås ....

KLHA, III, AI:9, f 44, 2 juni 1665

Per Matsson i Bya fick fasta på allt sin broders Anders Matsson i Nås ärftligen tillfallna fäderne i hus och jord, åker och äng ....

Nås i Hedemora socken

Kommunionlängd D II:1 1688-1702

Anders Eriksson
hustru Kerstin
son Erik
son Mats

Landbonde Gustaf Samuelsson
hustru Margareta

Anders Gabrielsson
hustru Margareta
son Gabriel

Joen Matssons änka hustru Kerstin
son Anders
dotter Karin

Olof Andersson
syster Sara
syster ......
syster Margareta

Sven Eriksson
hustru Sara

hustru Sigrid

Per Persson
hustru Karin

Per Hansson
hustru Kerstin
son Ingel
son Olle

Olof Olsson
hustru Margareta
dotter Brita

Anders Matsson
hustru Brita
styvmoder hustru Malin
son Olof
dotter Margareta
son Erik

Mats Broman
hustru Sara

Olof Matsson
hustru Anna
son Olle
son Mats
Jöran Matsson
hustru Brita

Erik Persson
hustru Kerstin
son Anders
son Daniel

Hans Olsson
hustru Kerstin
måg Anders Eriksson
hustru Elisabeth
måg Anders Jacobsson
hustru Margareta
måg Per Ersson
hustru Kerstin

Mats Persson
hustru Sara

Erik Erssons änka

Erik Matsson Ström
hustru Elisabeth
son Mats Ersson
hustru Karin
son Anders
hustru Sara
dotter Anna

Anders Persson
hustru Elisabeth
styvson Mats

gamle Mats Andersson
son Anders
hustru Kerstin
son Hans
hustru Brita
dotter Sara

unge Mats Andersson
hustru Sara
Karin

Johan Persson Göös

Hans Persson smed
hustru Sara
måg Erik Andersson
hustru Karin
son Per
måg Bengt Holstensson

Lars Matssons änka hustru Margareta
dotter Anna
dotter Sara
Bengt Holstensson

Olof Andersson Gynts änka
son Anders
dotter Margareta
son Hans
modern hustru Sara
Hans Olsson
hustru Elisabeth

Bengt Persson
hustru Margareta
son Anders
son Jonas
dotter Barbro
dotter Margareta

Anders Olsson
hustru Karin Matsdotter

Anders Andersson murmästare
hustru Kerstin
son Anders
hustru Margareta
son Erik

gamle Hans Perssons änka
son Anders
hustru Brita
dotter Kerstin
dotter Brita

Erik Matssons änka
son Mats
hustru Malin

Olof Hansson
hustru Margareta
son Erik
son Anders
dotter Annika

Anders Hansson
hustru Anna
son Mats
dotter Sara
dotter Ingrid

Per Perssons änka

Daniel Stephansson
hustru Anna
son Erik
hustru Karin
son Lasse

Mjölnare Erik Ersson
hustru Brita
svärmor Margareta Joensdotter

Jöran Matsson
hustru Brita

Ingebrekts änka hustru Karin
son Erik
hustru Margareta

Per Andersson
hustru Malin
son Hans
dotter Karin
dotter Kerstin
Anders Persson
hustru Barbro Matsdotter

Per Olsson
hustru Karin

Olof Persson
hustru Sara

Per Hanson
hustru Karin
dotter Lisbeth

Erik Jöranssons änka

Fältväbel Petter Fogel
hustru Margareta
son Gösta
dotter Margareta
Anders Olsson
hustru Anna

Erik Stryker
hustru Anna

Johan Ersson
hustru Margareta

Nås i Hedemora socken

Husförhörslängd AI:2 1698-1704
(utdrag)

unge Per Hansson
hustru Kerstin Ingelsdotter
son Olof Andersson
hustru Sara Andersdotter
son Mats Andersson
dotter Margareta gift
dotter Anna i Backnilsbo
dotter Kerstin gift här i byn

Olof Olofsson död
hustru Margareta Olsdotter
son Olof
dotter Brita Olsdotter
dito Anna Olsdotter
son Anders Olofsson

Michel Gropp död
hustru Maria Nilsdotter
son Hans Michelsson
dotter Susanna i Lassbo
dito Maria
son Nils Michelsson Gropp

Olof Andersson
hustru Sara Ingebrektsdotter
son Anders Olsson
syster Margareta Andersdotter

gamle Anders Matsson Ambrosius
hustru Kerstin Hansdotter
son Hans Andersson Ambrosius
hustru Brita Persdotter
dito Johannes
dotter Sara gift här i byn
dito Ingrid
dito Margareta

Anders Olsson Gynt
hustru Brita Andersdotter
dotter Sara Andersdotter

broder Hans Olsson Gynt
hustru Elisabeth Eriksdotter

gamle Anders Hansson
hustru Anna Matsdotter
son Mats Andersson
hustru Kerstin Andersdotter
dotter Margareta gift i Djörkhytt.

I nåsbyn finns 39 hushåll

Husförhörslängd AI:3 1705-1719
(utdrag)

Per Hansson Flyttat till p 162
hustru Kerstin Ingelsdotter
son Olof Andersson
hustru Sara Andersdotter
Mats Andersson

Olof Andersson Gräns
hustru Sara Andersdotter
son Anders Olsson
Olof
dotter Anna
Kerstin

gamle Anders Hansson död 1715
hustru Anna Matsdotter död
son Mats Andersson
hustru Kerstin Andersdotter
son Anders Matsson
Hans